

CZU 343.82:316.62

DOI 10.5281/zenodo.5069192

CONFLICTELE INTERPERSONALE ÎN MEDIUL CONDAMNAȚILOR CA FACTOR AL CRIMINALITĂȚII PENITENCIARE

Simion CARP,

doctor în drept, profesor universitar,

Oleg RUSU,

doctor în drept, conferențiar universitar

THE INTERPERSONAL CONFLICTS AMONG CONVICTED PEOPLE AS A FACTOR OF PENITENTIARY CRIME

Simion CARP,

PhD, university professor,

Oleg RUSU,

PhD, associate professor

În articol este abordată problema conflictelor interpersonale în mediul penitenciar. Astfel, autorii prezintă noțiunea de conflict în mediul penitenciar, funcțiile conflictelor, cauzele apariției și manifestările acestora. O altă problemă cercetată ține de organizarea prevenirii conflictelor interpersonale în mediul condamnaților. În context, este examinată și activitatea personalului penitenciar la soluționarea conflictelor. De asemenea, sunt trecute în revistă unele programe implementate în cadrul sistemului administrației penitenciare al Republicii Moldova, menite să contribuie la profilaxia conflictelor și actelor de violență în mediul penitenciar.

Cuvinte-cheie: conflicte interpersonale, mediu penitenciar, funcțiile conflictelor, cauzele conflictelor, prevenirea conflictelor.

The article approaches the problem of interpersonal conflicts in prison. Thus, the author presents the notion of conflict in prison environment, functions of conflicts, their causes and manifestations. Another researched problem relates to arrange prevention of interpersonal conflict among prisoners. In this context, is mentioned the precautionary work and activity of prison staff to conflict resolution. It also reviewed some programs included in the penitentiary system of the Republic of Moldova, aimed at the prevention of conflicts and violence in prison.

Keywords: interpersonal conflicts, penitentiary, functions of conflicts, causes of conflicts, conflict prevention.

Introducere. Raporturile interumane la persoanele private de libertate relevă existența unor perioade îndelungate în care au existat și există ironii, dispute și insuficientă coeziune a colectivelor respective, cauzele fiind multiple cu tendințe accentuate de agresivitate și dominare, lipsa autocontrolului și egoismul. De aici rezultă dificultățile deosebite în procesul de reeducare și necesitatea intensificării preocupării cadrelor pentru cunoașterea operativă a fenomenelor existente în asemenea colective cu caracter infracțional.

Astfel, în procesul de executare a pedepsei în instituțiile penitenciare ca factori destabilizatori apar problemele criminogene din mediul condamnaților care decurg sub formă de conflicte interpersonale, inclusiv cu caracter criminal.

Metode și materiale aplicate. În procesul

Introduction. The interpersonal relations with the persons deprived of liberty reveal the existence of long periods in which there were and there are ironies, disputes and insufficient cohesion of the respective groups, the causes being multiple with accentuated tendencies of aggression and domination, lack of self-control and selfishness. Hence the special difficulties in the re-education process and the need to intensify the staff's concern for the operative knowledge of the existing phenomena in such criminal collectives.

Thus, in the process of execution of the punishment in the penitentiary institutions as destabilizing factors appear the criminogenic problems in the environment of the convicts that arise in the form of interpersonal conflicts, in-

studiului au fost aplicate metodele: analiza, sinteza, comparația și conștientizarea logică. Materialele utilizate le constituie publicațiile savanților din domeniu, precum și legislația corespunzătoare.

Rezultate obținute și discuții. Conflictul în mediul condamnaților reprezintă confruntări ale unor viziuni, opinii și interese diametral opuse, care au la bază acutizarea contradicțiilor între ei, care se caracterizează prin încrâncenare, în cele mai dese cazuri fiind acțiuni violente. De regulă, conflictul reprezintă o manifestare psihologică pronunțată a comportamentului unui condamnat sau grup de condamnați [1, p. 172].

Însă o astfel de definire a conflictului nu ține cont de particularitățile conflictelor de grup în mediul condamnaților și necesită o anumită completare.

Potrivit altor autori, conflictele în mediul condamnaților reprezintă niște contradicții între ei care deseori se soluționează cu ajutorul violenței psihice și fizice în scopul poziționării în calitate de lider, obținerii unor venituri ilegale, posedării unor obiecte interzise, satisfacerii prin forță a unor necesități, răzbunării pentru devierea de la normele și tradițiile criminale etc. [2, p. 76].

Astfel, noțiunea generală a conflictului în mediul condamnaților poate fi definită ca fiind un tip de comunicare la baza căruia stau diverse contradicții reale sau iluzorii, obiective sau subiective, în scopurile persoanelor care comunică, cu tentative de soluționare a acestora pe fondul unor stări emoționale [3, p. 258].

Conflictele în mediul condamnaților apar în legătură cu: distribuția locurilor de dormit; relațiile dintre membrii organizațiilor de inițiativă; vizitarea măsurilor culturale; insulte verbale; lacune în modul de conducere a sectorului; ordinea primirii hranei în cantină; nerespectarea regulilor de igienă; furtul produselor alimentare; procurarea produselor alimentare.

Sistemul ineficient al organizării supravegherii comportamentului deținuților apare în calitate de determinantă, care face ca toate fenomenele și procesele criminogene în mediul condamnaților să se evidențieze în mod public, dezorganizând astfel activitatea instituțiilor penitenciare.

cluding criminal ones.

Methods and materials applied. In the study process were applied the methods: analysis, synthesis, comparison and logical awareness. The materials used are the publications of scientists in the field, as well as the corresponding legislation.

Results obtained and discussions. Conflicts among convicts are in themselves confrontations of diametrically opposed visions, opinions and interests, which are based on the sharpening of contradictions between them, which are characterized by fierceness, in most cases being violent actions. The conflict is usually a pronounced psychological manifestation of the behavior of a convict or group of convicts. [1, p. 172].

But such a definition of conflict does not take into account the particularities of group conflicts in the environment of convicts and requires some completion.

According to other authors, conflicts between convicts are contradictions that are often resolved through mental and physical violence in order to position themselves as leaders, obtain illegal income, possess prohibited objects, forcefully satisfy needs, revenge for deviation from criminal norms and traditions, etc. [2, p. 76].

Thus, the general notion of conflict among convicts can be defined as a type of communication based on various real or illusory contradictions, objective or subjective, for the purposes of communicators, with attempts to resolve them on the background of emotional states. [3, p. 258].

Conflicts among convicts arise in connection with: the distribution of sleeping places; relations between members of initiative organizations; visiting cultural measures; verbal insults; gaps in the way the sector is run; the order of receiving food in the canteen; non-compliance with hygiene rules; food theft; food procurement.

The inefficient system of organizing supervision over the behavior of detainees appears as a determinant, which makes all criminological phenomena and processes in the environment of convicts to be highlighted publicly, thus disorganizing the activity of penitentiary institutions.

Also, as a factor that determines the ap-

De asemenea, ca factor care determină apariția conflictelor în mediul condamnaților sunt problemele ce țin de organizarea muncii acestora.

Conflictele și excesele de grup pot îndeplini atât funcții negative, cât și pozitive. Funcțiile de bază ale conflictelor sunt: constructivă, distructivă și de diagnosticare [4, p. 91-92].

Funcția distructivă a conflictelor și exceselor de grup se manifestă prin factori negativi cu caracter personal cât și de grup. Ambele categorii de factori se reflectă negativ asupra activității vitale a condamnaților în instituțiile penitenciare (bătăi, evadări, incendieri, omoruri, luarea ostatiilor etc.).

Funcția constructivă constă în influența pozitivă a urmărilor conflictelor și exceselor de grup cum ar fi: diminuarea influenței grupărilor cu orientare negativă și a promovării de către acestea a tradițiilor și obiceiurilor criminale.

Funcția de diagnosticare ține de elucidarea motivelor, cauzelor și condițiilor care contribuie la apariția conflictelor și a exceselor de grup în mediul condamnaților. Acest fapt permite de a le soluționa corect din punct de vedere psihologic și de a desfășura măsuri social-psihologice de profilaxie.

În literatura de specialitate sunt evidențiate cinci grupuri de bază ale cauzelor conflictelor [5, p. 29], și anume:

1) cauze legate de lacune în activitatea administrației privind organizarea funcționării instituției penitenciare;

2) cauze ale conflictelor legate de completarea incorectă din punctul de vedere al psihologiei sectoarelor și brigăzilor de condamnați, al plasării în zona locativă, la sectorul de producere etc.;

3) cauze generate de existența unor fenomene social-psihologice negative cum ar fi subcultura criminală, stratificarea, tradițiile și obiceiurile criminale etc.;

4) cauze ce țin de particularitățile condițiilor de executare a pedepsei de către condamnați în instituțiile penitenciare;

5) cauze condiționate de particularitățile psihologice individuale ale personalității cu devieri patologice în dezvoltarea psihicului.

Conflictele pot apărea între grupuri (gru-

pearance of conflicts in the environment of the convicts are the problems related to the organization of their work.

The conflicts and group excesses can perform both negative and positive functions. The basic functions of conflicts are: constructive, destructive and diagnostic [4, p. 91-92].

The destructive function of group conflicts and excesses is manifested by negative factors of a personal and group nature. Both categories of factors reflect negatively on the vital activity of convicts in penitentiary institutions (beatings, escapes, arson, murder, hostage-taking, etc.)

The constructive function consists in the positive influence of the consequences of conflicts and group excesses, such as: diminishing the influence of groups with a negative orientation and their promotion of criminal traditions and customs.

The diagnostic function is related to elucidating the reasons, causes and conditions that contribute to the occurrence of conflicts and group excesses in the environment of convicts. This fact allows to solve them correctly from a psychological point of view and to carry out socio-psychological measures of prophylaxis.

In the literature, five basic groups of the causes of conflicts are highlighted [5, p. 29], namely :

causes related to gaps in the activity of the administration regarding the organization of the functioning of the penitentiary institution;

2) causes of conflicts related to incorrect completion from the point of view of the psychology of the sectors and brigades of convicts, of placement in the housing area, in the production sector, etc.;

3) causes generated by the existence of negative socio-psychological phenomena such as criminal subculture, stratification, criminal traditions and customs, etc.;

4) cases related to the particularities of the conditions of execution of the sentence by the convicts in the penitentiary institutions;

5) causes conditioned by the individual psychological peculiarities of the personality with pathological deviations in the development of the

pări) de condamnați, condamnați în parte (conflicte interpersonale), administrație și unii condamnați. Conflictele în cele mai dese cazuri au loc în zonele locativă și de producere precum și în locurile mai puțin supravegheate ale instituției [6, p. 79].

Conflictele în mediul condamnaților se dezvoltă după următoarea schemă:

– prima etapă – apariția situației preconflictuale;

– a doua etapă – interacțiunea conflictuală;

– a treia etapă – situația postconflict.

Faptul că în mediul penitenciar apar deseori acte de violență, mai ales printre deținuți, nu surprinde pe nimeni. Tensiunile inerente ale vieții carcerale, lupta pentru influență, neînțelegerile cu personalul, abandonarea de către familie, neachitarea unor datorii sunt motivele cele mai frecvente care împing deținutul să-i agrezeze pe alții. Din cauza frustrărilor masive, a sentimentului de neputință pe care le resimt majoritatea condamnaților, situațiile în care ei se consideră victimele unor agresiuni venite din partea altor deținuți sau a personalului sunt numeroase.

Ca manifestări ale conflictelor în mediul condamnaților pot apărea: jignirile, amenințările, injuriile, răspândirea unor zvonuri, derâderea (porecle); refuzul de a vorbi unul cu altul etc.

Conflictele interpersonale în mediul condamnaților au consecințe juridice, deoarece țin de încălcarea normelor legale și a regulilor de comportament al condamnaților, fixate în legislația penală [7] și execuțional-penală [8] și ca urmare conduc la încălcarea modului de executare a pedepsei.

Una din cele mai importante probleme legate de organizarea prevenirii conflictelor interpersonale în mediul condamnaților este cercetarea caracteristicilor participanților la conflict, a contradicțiilor care stau la nivel individual, precum și în dimensiuni de grup. Un pericol criminogen sporit îl reprezintă conflictele de grup în mediul condamnaților, deoarece ele se deosebesc prin elemente de agresivitate și intoleranță, tendință spre implicare personală a tuturor condamnaților în confruntare, ceea ce reprezintă un factor care fortifică grupurile aflate în conflict care ridică gradul de tensiune și pericolul criminogen

psyche.

Conflicts can arise between groups (groups) of convicts, convicts in part (interpersonal conflicts), administration and some convicts. Conflicts in the most frequent cases take place in the housing and production areas as well as in the less supervised places of the institution [6, p. 79].

Conflicts in the environment of convicts are developed according to the following scheme:

- the first stage - the appearance of the pre-conflict situation;

- the second stage - the conflicting interaction;

- the third stage - the post-conflict situation.

The fact that acts of violence often occur in the penitentiary environment, especially among detainees, does not surprise anyone. The inherent tensions of prison life, the struggle for influence, misunderstandings with staff, abandonment by family, non-payment of debts are the most common reasons that push the detainee to assault others. Due to the massive frustrations, the feeling of helplessness that most convicts feel, the situations in which they consider themselves victims of aggression from other detainees or staff are numerous.

As manifestations of conflicts in the environment of convicts can appear: insults, threats, spreading rumors, ridicule (nicknames); refusal to talk to each other, etc.

Interpersonal conflicts among convicts have legal consequences, because they relate to the violation of legal norms and rules of conduct of convicts, set in criminal law [7] and enforcement-criminal [8] and therefore lead to violation of the punishment.

One of the most important issues related to the organization of the prevention of interpersonal conflicts among convicts is the research of the characteristics of the participants in the conflict, of the contradictions that stand at individual level, as well as in group dimensions. An increased criminogenic danger is represented by group conflicts in the environment of convicts, because they are distinguished by elements of aggression

al acțiunilor condamnaților.

O problemă, nu mai puțin importantă, a prevenirii conflictelor în mediul condamnaților este faptul că în rândul lor sunt și multe persoane cu trăsături psihopatice de caracter. La ei se referă indivizii care suferă de psihopatii, nevroze, urmări secundare ale traumei craniului etc. Trăsăturile personalității, condiționate de aceste tulburări, au o influență esențială asupra procesului de adaptare, însă nu trebuie exagerată importanța lor, apreciind prezența devierilor psihice drept cauză iminentă a comportamentului criminal. Astfel, nu putem vorbi despre o predispoziție a persoanelor care suferă de tulburări psihice de a săvârși infracțiuni. Ele (tulburările psihice) agravează starea de neadaptare a persoanei, făcându-o să reacționeze neadecvat la influențările externe, însă nu apare în calitate de determinantă principală a infracțiunii [9, p. 180]. Persoana cu o astfel de structură a psihicului procedează altfel decât ar fi procedat într-o situație similară un subiect fără tulburări psihice. Comunicarea cu aceste persoane este anevoioasă din cauza dificultății de a le prognoza comportamentul. Persoanele cu deficiențe psihice necesită ajutor medical și, în primul rând, psihologic.

Cunoștințele în domeniul psihologiei au o importanță deosebită pentru diferite categorii de funcționari ai instituțiilor penitenciare, cărora în activitatea lor le revine să aprecieze acțiunile și faptele condamnaților. Cea mai mare parte din timpul său de muncă personalul acestor instituții comunică nemijlocit cu condamnații. La baza multor conflicte dintre personalul penitenciar și condamnați, precum și a exceselor de grup stă pregătirea profesională insuficientă a unor funcționari ai instituțiilor penitenciare. Din cauza nepriceperii de a stabili un contact psihologic suferă, deseori, atât condamnații, cât și personalul penitenciar. Perioada îndelungată de activitate a lor în penitenciar, de regulă, contribuie la deformarea personalității. Acest fapt presupune necesitatea efectuării unei munci psiho-corecționale și a unei pregătiri psihologice speciale a personalului instituțiilor penitenciare pentru comunicarea cu condamnații.

Ținând cont de faptul că procesul influenței educative asupra condamnaților este realizat într-un mediu nefavorabil, organizarea sa în vederea prevenirii conflictelor interpersonale și a

and intolerance, a tendency to personal involvement of all convicts in confrontation, which is a factor that strengthens conflicting groups that raises tension and the criminogenic danger of the convicts' actions.

A problem, no less important, of preventing conflicts among convicts is the fact that among them are many people with psychopathic traits of character. They refer to individuals who suffer from psychopathy, neurosis, secondary consequences of head trauma, etc. Personality traits, conditioned by these disorders, have an essential influence on the adaptation process, but their importance should not be exaggerated, appreciating the presence of mental deviations as an imminent cause of criminal behavior. Thus, we cannot talk about a predisposition of people suffering from mental disorders to commit crimes. They (mental disorders) aggravate the person's maladaptation, making him react inappropriately to external influences, but do not appear as the main determinant of the crime [9, p. 180]. The person with such a structure of the psyche proceeds differently than a subject without mental disorders would have done in a similar situation. Communication with these people is difficult due to the difficulty of predicting their behavior. People with mental disabilities need medical and, above all, psychological help.

Knowledge in the field of psychology is of particular importance for different categories of officials of penitentiary institutions, who in their activity are responsible for assessing the actions and deeds of convicts. Most of his working time the staff of these institutions communicates directly with the convicts. At the basis of many conflicts between prison staff and convicts, as well as group excesses is the insufficient professional training of some officials of penitentiary institutions. Due to their inability to establish psychological contact, both convicts and prison staff often suffer. Their long period of activity in the penitentiary, as a rule, contributes to the deformation of the personality. This presupposes the need to carry out a psycho-correctional work and a special psychological training of the staff of the penitentiary institutions for the communication

infraacțiunilor în mediul condamnăților trebuie să fie realizată într-o formă complexă, ținând cont de determinantele care condiționează acest fenomen.

La metodele de soluționare a conflictelor se referă: discuțiile cu părțile în conflict, concilierea lor, sancțiunile aplicate inițiatorilor, neamestecul.

După cum demonstrează practica, șefii de sectoare în activitatea lor cotidiană sunt deseori nevoiți să se implice în soluționarea conflictelor care au loc în mediul condamnăților. În acest sens în fața lor este pusă sarcina de a preveni ca conflictele deja existente să nu degradeze în situații excepționale [10].

Activitatea personalului penitenciar la soluționarea conflictelor în rândul deținuților include: analiza conflictului (motivul și cauzele); stabilirea locului; numărul participanților; prognoza eventualelor consecințe; adoptarea deciziei privind alegerea mijloacelor optime de influențare; realizarea hotărârilor luate [11, p. 496].

Este important de a informa condamnații despre posibilele consecințe ale conflictului și a sancțiunilor aplicate față de delincvenți, de a curma dezinformările, zvonurile cu care manipulează abil condamnații orientați negativ pentru „restabilirea” echității sociale sau justificarea acțiunilor lor.

În prezent, executarea pedepsei penale în instituțiile penitenciare se caracterizează printr-un proces continuu de soluționare a unor probleme ce țin de: 1) activitatea personalului; 2) starea social-psihologică, interpersonală și criminogenă în mediul deținuților; 3) situația operativă în interiorul instituțiilor și a proceselor care au loc în afara instituțiilor penitenciare.

Executarea pedepsei în instituțiile penitenciare trebuie să includă organizarea activității în vederea prevenirii conflictelor și a faptelor infracționale legate de acestea. Eficiența scăzută a respectivei activități ține de problemele mecanismului de funcționare și organizare a procesului în cauză.

Activitatea personalului penitenciar trebuie să conțină acțiuni de neutralizare a manifestărilor criminogene și criminale din partea grupurilor orientate negativ, a desfășurării unor măsuri organizatorice, educative, de regim și operative, a blocării surselor de obținere a mijloacelor materiale,

with the convicts.

Given that the process of educational influence on convicts is carried out in an unfavorable environment, its organization in order to prevent interpersonal conflicts and crimes in the conditioned environment must be done in a complex form, taking into account the determinants that condition this phenomenon.

Conflict resolution methods refer to: discussions with the parties to the conflict, their conciliation, sanctions applied to the initiators, non-interference.

As practice shows, sector heads in their daily work are often forced to get involved in resolving conflicts that take place in the environment of convicts. In this sense, they are tasked with preventing existing conflicts from deteriorating in exceptional situations [10].

The activity of the penitentiary staff in resolving conflicts among detainees includes: analysis of the conflict (reason and causes); establishing the place; number of participants; forecast of possible consequences; adopting the decision on choosing the optimal means of influence; making decisions [11, p. 496].

Currently, the execution of the criminal sentence in the penitentiary institutions is characterized by a continuous process of solving some problems related to: 1) the activity of the staff; 2) the social-psychological, interpersonal and criminogenic state in the detainees' environment; 3) the operative situation inside the institutions and the processes that take place outside the penitentiary institutions.

The execution of the sentence in penitentiary institutions must include the organization of activity in order to prevent conflicts and related criminal acts. The low efficiency of that activity is related to the problems of the mechanism of operation and organization of the process in question.

The activity of the penitentiary staff must contain actions to neutralize the criminogenic and criminal manifestations from the negatively oriented groups, to carry out some organizational, educational, regime and operative measures, to block the sources of obtaining the material

a canalelor neautorizate de legătură cu elementele criminale din afara instituției penitenciare.

O formă importantă a muncii educative este formarea conștiinței de drept a condamnaților, lămurirea legislației urmărind scopul formării unei adevărate culturi juridice, a respectului față de lege și a tendinței de respectare strictă a ei. Educația juridică are o mare importanță, fiindcă anume din cauza încălcării legii condamnații au ajuns în locurile de detenție și mulți dintre ei, mai ales cei minori, declară că, dacă ar fi cunoscut legea și consecințele încălcării ei, n-ar fi încălcat-o niciodată [12, p. 145].

Din acest considerent în penitenciare este implementat *Programul de inițiere a deținuților în domeniul științelor sociojuridice* [13]. Scopul urmărit de acest program este realizarea procesului informativ-educativ privind drepturile și obligațiile deținuților pe perioada executării pedepsei penale conform legislației în vigoare și dezvoltarea abilităților comportamentale adecvate în societatea contemporană. Programul se realizează cu eforturile reprezentanților aparatului educativ, implicându-se și funcționari ai altor servicii ale penitenciarului, și prevede desfășurarea săptămânală a unei ore informative cu fiecare sector de condamnați, preconizat pentru o perioadă de 10 luni.

În contextul promovării în cadrul sistemului administrației penitenciare a principiilor umanismului în tratamentul deținuților trebuie să fie schimbat unghiul de abordare față de elaborarea programelor de corijare și deținere. Acest fapt presupune, în special, transformarea stilului de conducere, renunțarea la metodele autoritare de influențare asupra condamnaților, promovarea modelelor terapeutice de comportament individual și de grup. Corespunzător subiectul principal al procesului resocializării – șeful de sector – va schimba accentul de pe supraveghere pe rolul de lucrător social.

Astfel, pentru personalul penitenciar și îndeosebi pentru psihologi, una din cele mai importante probleme este cea a identificării deținuților care pot deveni violenți și a diminuării violenței, atât în mediul deținuților, cât și în relațiile acestora cu personalul. La momentul actual, această problemă este studiată în mai multe țări, fiind efectuate de către specialiști diverse studii și ela-

means, of the unauthorized channels of connection with the criminal elements. outside the penitentiary institution.

An important form of educational work is the formation of the legal conscience of the convicts, the clarification of the legislation pursuing the purpose of forming a true legal culture, the respect for the law and the tendency to strictly observe it. Legal education is very important, because due to the violation of the law, convicts ended up in places of detention and many of them, especially minors, say that if they had known the law and the consequences of violating it, they would not have violated it. never [12, p. 145].

For this reason, the *Prisoner Initiation Program in the field of socio-legal sciences is implemented in penitentiaries* [13]. The purpose of this program is to achieve the informative-educational process on the rights and obligations of detainees during the execution of the criminal sentence according to the legislation in force and the development of adequate behavioral skills in contemporary society. The program is carried out with the efforts of the representatives of the educational apparatus, involving officials of other services of the penitentiary, and provides for the weekly development of an informative hour with each sector of convicts, expected for a period of 10 months.

In the context of the promotion within the penitentiary administration system of the principles of humanism in the treatment of detainees, the angle of approach towards the elaboration of correction and detention programs must be changed. This implies, in particular, the transformation of the leadership style, the abandonment of authoritarian methods of influencing the convicts, the promotion of therapeutic models of individual and group behavior. Correspondingly, the main subject of the resocialization process - the head of the sector - will change the emphasis from supervision to the role of social worker.

Thus, for penitentiary staff and especially for psychologists, one of the most important issues is the identification of detainees who may become violent and the reduction of violence, both in the environment of detainees and in their relations with staff. At present, this issue is being

borate un set întreg de metodici și programe în scopul diminuării violenței.

Deoarece în penitenciarele Republicii Moldova se înregistrează un nivel înalt al agresivității și violenței în mediul condamnaților, în prezent se implementează *Programul de reducere a violenței în mediul condamnaților* [14]. Scopul Programului este dezvoltarea abilităților de soluționare a situațiilor de conflict în vederea alcătuirii unui plan personal de prevenire a violenței.

În scopul asigurării mai eficiente a ocupării timpului liber al condamnaților, perfecționării continue și ridicării nivelului de pregătire fizică, propagării culturii fizice, sportului și unui mod de viață sănătos în penitenciare este implementat *Programul cu privire la organizarea educației fizice și sportului cu deținuții – „Prosport”* [15]. Programul se realizează pentru condamnații, care execută pedeapsa în penitenciarele de tip deschis (pentru toate regimurile de detenție) și în penitenciarele de tip închis și semiînchis (pentru regimurile comune și de resocializare).

De asemenea, în scopul reabilitării persoanelor consumatoare de droguri și reducere a riscului de recidivă a consumului de droguri, în prezent în cadrul sistemului administrației penitenciare este implementat *Programul de reabilitare psihosocială a persoanelor consumatoare de droguri* [16].

Concluzii. Așadar, conflictele interpersonale în rândul persoanelor private de libertate influențează în sens negativ climatul penitenciar și își pun amprenta asupra calității vieții celor care trăiesc sau își desfășoară activitatea în așezământul de detenție. Desfășurarea unui program care își propune îmbunătățirea climatului dintr-o instituție penitenciară este justificată în măsura în care comportamentele agresive se regăsesc într-o pondere de natură să impiezeze asupra atingerii scopului general al pedepsei privative de libertate, și anume reinsertia socială a persoanelor private de libertate.

În final, trebuie menționat că succesul în activitatea dificilă de reeducare a deținuților depinde și de condițiile materiale existente în penitenciar, de gradul de calificare, de calitatea personalului și nu în ultimul rând, de respectarea dispozițiilor legale.

studied in several countries, with various studies being conducted by specialists and a whole set of methods and programs being developed in order to reduce violence.

As the penitentiaries of the Republic of Moldova have a high level of aggression and violence among convicts, the *Program for Reducing Violence among Convicts* is currently being implemented [14]. The purpose of the Program is to develop skills in resolving conflict situations in order to draw up a personal plan for the prevention of violence.

In order to ensure the more efficient leisure of the convicts, continuous improvement and raising the level of physical training, propagation of physical culture, sports and a healthy lifestyle in prisons, the *Program on the organization of physical education and sports with detainees is implemented – „Prosport”*, [15]. The program is carried out for convicts, who serve their sentences in open-type penitentiaries (for all detention regimes) and in closed and semi-closed penitentiaries (for common and resocialization regimes).

Also, in order to rehabilitate drug users and to reduce the risk of drug recidivism, the *Psychosocial Rehabilitation Program for drug users* is currently being implemented within the penitentiary administration system [16].

Conclusions. Therefore, interpersonal conflicts among persons deprived of their liberty negatively influence the penitentiary climate and make their mark on the quality of life of those who live or work in the detention facility. The development of a program that aims to improve the climate in a penitentiary institution is justified insofar as aggressive behaviors are found to impede the attainment of the general purpose of the custodial sentence, namely the social reintegration of persons deprived of liberty.

Finally, it should be mentioned that the success in the difficult activity of re-education of detainees also depends on the material conditions existing in the penitentiary, on the degree of qualification, on the quality of the staff and last but not least, on the observance of the legal provisions.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Пономарев И.Б., Сухов А.Н. Исправительно-трудовая психология. Учебное пособие. Рязань, 1985. 360 с.
2. Сухов А.Н. Криминогенное общение в среде осужденных. Рязань, 1993. 134 с.
3. Платонов К.К., Глоточкин А.Д. Военские коллективы. Коллектив и личность. Москва, 1975. 304 с.
4. Шаленко В. Конфликтные ситуации в первичном коллективе. Москва, 1974. 176 с.
5. Каретников И.В. Некоторые вопросы криминологической характеристики групповых эксцессов осужденных. În: Актуальные проблемы управления режима ИТУ. Рязань, 1979. с. 27-35
6. Глоточкин А.Д., Пирожков В.Ф. Исправительно-трудовая психология. Москва, 1975. 345 с.
7. Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV, din 18.04.2002, în vigoare de la 12.06.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 13.09.2002, nr. 128-129/1012.
8. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24.12.2004 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 34-35 din 03.03.2005.
9. Антонян Ю., Бородин С. Преступность и психические аномалии. Отв. ред. Кудрявцев В.Н. Москва: Наука, 1987. 208 с.
10. Сухов А.Н. Роль начальника отряда в организации общения осужденных. Воронеж, 1994.
11. Ушатиков А.И., Казак Б.Б. Психология тюремной среды. Рязань, 1998. 530 с.
12. Florea V., Florea L., Dreptul execuțional penal. Chișinău, 2009. 287 p.
13. Ordinul DIP nr. 7 din 18.01.2006 de aprobare a Programului de inițiere a deținuților în domeniul științelor socio-juridice.
14. Ordinul DIP nr. 113 din 12.07.2006 despre implementarea Programului cu privire la reducerea violenței în mediul penitenciar.
15. Ordinul DIP nr. 56 din 25.04.2006 de aprobare a Programului cu privire la organizarea educației fizice și sport cu condamnății – „ProSport”.
16. Dispoziția DIP nr. 116 din 11.07.06 privind implementarea Programului de reabilitare psiho-socială a persoanelor consumatoare de droguri.

Despre autori:

Simion CARP,

*doctor în drept, profesor universitar,
cercetător științific principal
al Departamentului Știință
al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: articol1@mail.ru*

Oleg RUSU,

*doctor în drept, conferențiar universitar,
șef al Departamentului Știință
al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: articol1@mail.ru*

About authors:

Simion CARP,

*PhD, university professor,
senior scientific researcher
of the Science Department of the
Academy „Ștefan cel Mare” of the MIA,
e-mail: articol1@mail.ru*

Oleg RUSU,

*PhD, associate professor,
Head of the Science Department of the
Academy „Ștefan cel Mare” of the MIA,
e-mail: articol1@mail.ru*